

VAN
SPOREGHEM Jr
VERTELT...

DE GESCHIEDENIS VAN DE SPOORWEGEN

TEKST EN TEKENINGEN VAN PHIL DAMBLY

1845 :
stationschef
van de Belgische Staat.

HET PERSONEEL

Indien de spoorwegen op het gebied van het vervoer met paarden heel wat beroepen hebben doen verdwijnen, dan hebben zij daarentegen tal van nieuwe betrekkingen in het leven geroepen. De machinisten en de stokers vormden van meet af aan een bijzondere groep van bedienden die hun grote verantwoordelijkheid geenszins ontlieden.

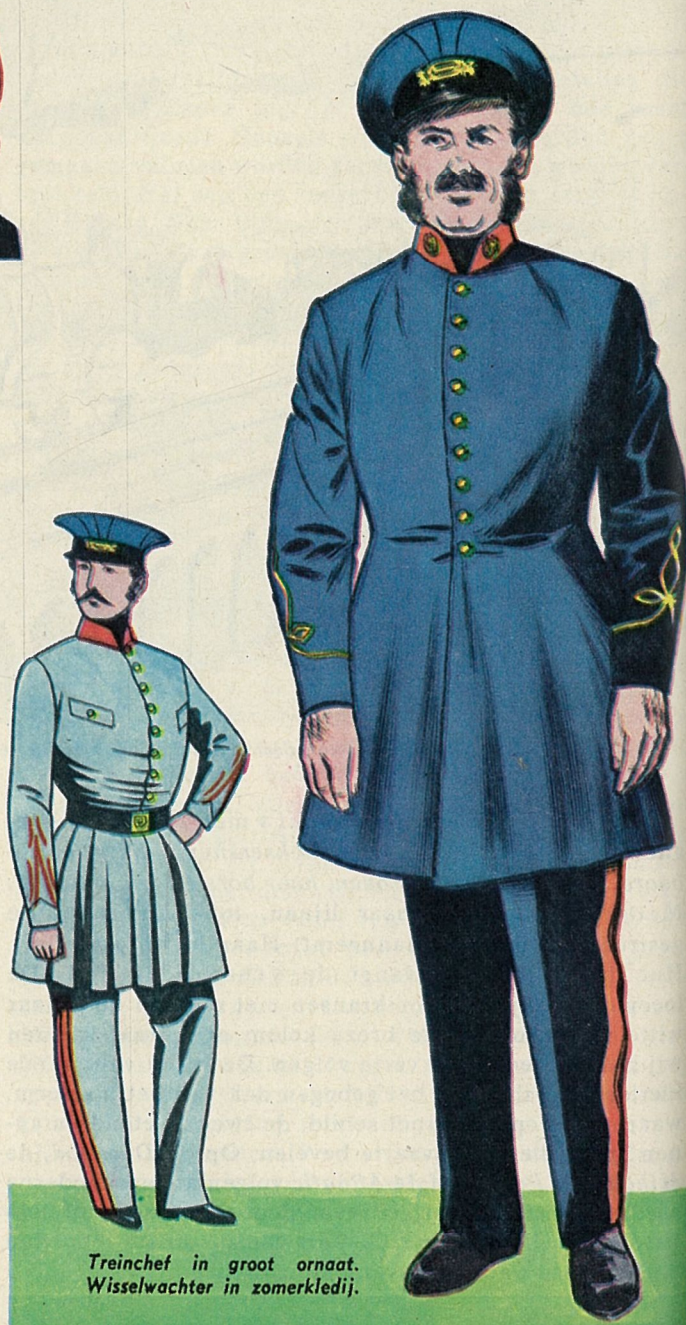
Oorspronkelijk waren alleen de bouwers goede bestuurders. In de geschriften die Marc Seguin naliet, lezen wij hoeveel moeite het hem kostte « nauwgezette en verstandige werklieden » te vormen. In Frankrijk, evenals in België, fungeerden de Engelse machinisten, die door de Britse bouwers met de locomotieven waren meegezonden, als instructeur terwijl zij eveneens met het toezicht op het onderhoud belast waren.

In Engeland had het personeel van de baan zijn eigen stelsel : het behoorde niet tot de maatschappij doch wel tot de politie en verzekerde de bewaking van het spoor net zoals de verkeersagenten in onze steden dit nu doen. In feite omvatte deze politie alle bedienden, met uitzondering van het « rollend » personeel, de pakjesdragers en de bedienden die de biljetten uitreikten. Zelfs op onze dagen worden, volgens een Britse spoorwegtraditie, de wisselwachters aangeduid met de bijnaam van « Bob » (politie-agent).

De eerste treinen waren vergezeld door talrijke wachters, belast met het toezicht op de trein, de remming en de hulp aan de reizigers.

Tussen 1835 en 1850, kregen de bedienden in België en in Frankrijk verbod giften te ontvangen. Ten aanzien van de talloze fooien die bij de diligenciediensten gebruikelijk waren, betekende dit voor de reizigers een ware ommekeer.

Van meet af aan hebben de spoor mannen uniformen gedragen. In Engeland, in Duitsland en in België geleken zij sterk op de militaire snit, wat aan het personeel een flink voor-komen verschafte.

Treinchef in groot ornaat.
Wisselwachter in zomerkledij.